

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

la proiectul de lege privind efectuarea decontărilor în numerar (nr.404 din 16.11.2023)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege privind efectuarea decontărilor în numerar, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern și comunică următoarele.

Proiectul de lege privind efectuarea decontărilor în numerar urmărește instituirea unui cadru normativ care să reglementeze normele de efectuare a tranzacțiilor în numerar și să ofere posibilitatea de a pune în aplicare măsuri efective în vederea diminuării riscurilor de comitere a încălcărilor cu utilizarea numerarului.

Scopul final al proiectului de lege este reducerea numerarului și orientarea spre efectuarea plăților prin intermediul instrumentelor de plată. Necesitatea elaborării proiectului dat derivă inclusiv din *Planul măsurilor pentru limitarea influenței excesive a intereselor private asupra vieții economice, politice și publice (deoligarhizare), acesta urmând să realizeze: acțiunea nr.2.1* Plafonarea plăților în numerar realizate în cadrul unor tranzacții încheiate cu suportul liber profesioniștilor (avocat, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator), precum și o plafonare a plăților în numerar achitate pentru serviciile acestora, cu instituirea unui mecanism de verificare aleatorie a respectării acestor cerințe; *acțiunea nr.2.4* Reglementarea interdicției de fragmentare a tranzacțiilor efectuate în scopul eludării plafonului de raportare sau plafonului de transparentizare a tranzacțiilor comerciale.

Prevederile proiectului se vor aplica asupra următoarelor categorii de subiecți: a) persoanelor juridice indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare; cu excepția autorităților și instituțiilor publice; b) reprezentanțelor permanente și sucursalelor entităților nerezidente; c) organizațiilor necomerciale; d) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător; e) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și domeniul sănătății; f) persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care cumpără bunuri imobile sau mijloace de transport de la alte persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător;

Principalele prevederi ale proiectului sunt următoarele:

- instituirea obligației pentru persoanele sus prenotate de a preda prestatorilor de servicii de plată (bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, furnizori de servicii poștale) ce le deservește toate surplusurile de numerar ce depășesc necesarul minim pentru efectuarea decontărilor pentru următoarele 3 zile lucrătoare, cu unele excepții menționate în proiect;

- stabilirea necesarului minim de numerar va fi obligația fiecărei entități individual din perspectiva cunoașterii specificului sau activității profesionale și rulajele înregistrate, specificul economic, ca urmare a unei analize privind experiența deținută anterior în activitatea profesională;

- stabilirea cazurilor permissive de efectuare a decontărilor în numerar nelimitat;

- stabilirea condițiilor de eliberare/încasare a numerarului din casieria entității și a sancțiunilor aplicabile pentru nerespectarea prevederilor propuse;

- limitele de efectuare a decontărilor în numerar a categoriilor de subiecți. Ca quantum (100 000 lei), acestea au fost stabilite reieșind din prevederile actuale ale art. 6 din Legea 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi care conține unele limite de efectuare a tranzacțiilor în numerar. În marea majoritate a cazurilor prevăzute la art.6 alin.(1) limitele prevăzute au fost stabilite după criteriul „anual” reieșind din specificul activității și rulajele aferente (producție agricolă, sezonieră, dividende achitate etc.). Pentru alte 3 situații prevăzute la același articol s-a stabilit criteriul „lunar” și „per plată” având în vedere specificul și frecvența acestor plăți. În această ordine de idei, se remarcă faptul că pentru plățile efectuate în numerar între persoanele prevăzute de art.2 alin.(1) lit.a)-e) din proiect și pentru plățile efectuate în numerar în favoarea persoanelor fizice care nu desfășoară activitatea de întreprinzător, limita s-a stabilit la 100 000 lei lunar, iar pentru încasarea plăților în numerar de la persoane fizice ce nu desfășoară activitate de întreprinzător s-a stabilit limita de 100 000 lei pentru o plată;

- limitarea comisioanelor aplicate pentru efectuarea decontărilor prin transfer, în scopul echilibrării sarcinii create de obligativitatea efectuării tranzacțiilor prin transfer. Astfel, este prevăzut că, comisioanele sau alte plăți percepute de prestatorii de servicii de plată din Republica Moldova, care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova pentru tranzacțiile efectuate între persoane fizice conform art. 5 alin. (3) din proiectul propus nu pot depăși 0,1% din sumă tranzacțională prin transfer, inclusiv pentru extragerea de numerar.

Concomitent, conform proiectului propus, prevederile acestuia urmează să intre în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, termenul dat fiind stabilit în calitate de normă preparatorie pentru persoanele ce cad sub incidența proiectului de lege propus.

Totodată, proiectul de lege prevede unele dispoziții tranzitorii pentru limitele valorice în numerar ce urmează a fi aplicate persoanelor fizice la procurarea unui bun imobil sau mijloc de transport, acestea servind drept norme preparatorii de conformare a acestor categorii de persoane.

În urma dezbaterii proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității membrilor săi, propune aprobarea proiectului de lege în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei